

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Telefon 7221 8800
Fax 7262 6790
info@trafikstyrelsen.dk
www.trafikstyrelsen.dk

Notat
Dato 16-06-2022
Sagsnr.: 2022-066320
Dokumentnr. 765838
Sagsbehandler: shol

Vejledning om samtykkekravet ved overflyvning af beboelsesejendomme m.m. bag hegn, hæk osv. og overflyvning af uvedkommende personer i operationsområdet

1. Indledning

Denne vejledning har til formål at gøre droneoperatører og fjernpiloter i stand til at vurdere, i hvilke situationer der er krav om samtykke fra en eller flere personer, samt til at vurdere, hvor meget der skal til, før der er afgivet et gyldigt samtykke.

Under afsnit 2 kan du læse om situationerne, hvor en droneoperatør eller fjernpilot skal have samtykke.

Under afsnit 3 kan du læse nærmere om samtykkekravet, og hvordan du får et gyldigt samtykke.

Under afsnit 4 er der indsat et afsnit om samtykke fra ejere eller beboere i større beboelsesejendomme.

For at gøre vejledningen lettere at læse er henvisninger til forordningen og bekendtgørelsen og vejledningsmateriale til forordningen indsat med fodnoter, så disse kan findes, hvis der ønskes mere viden om emnet.

2. Hvornår skal en droneoperatør eller fjernpilot have samtykke?

En droneoperatør eller fjernpilot skal i flere situationer have samtykke fra personer til flyvning af droner. Det gælder, hvor

- 1) Fjernpiloten skal overflyve bygninger og beboelsesejendomme og dertilhørende haver, gårdspladser og lignende, som er afgrænsede af hegn, hæk, mur eller lignende,

- 2) Flyvning nærmere end 2,5 meter fra beboelsesejendomme, som ikke er afgrænset af hegn, hæk, mur eller lignende, eller
- 3) Fjernpiloten forventer at overflyve uvedkommende personer.

Nedenfor kan du læse nærmere om de tre situationer, hvor droneoperatøren eller fjernpiloten skal have samtykke.

Ad 1) Overflyvning af bygninger og beboelsesejendomme¹:

Efter dronebekendtgørelsens § 13, stk. 1, skal fjernpiloten have samtykke til at overflyve bygninger og beboelsesejendomme og dertilhørende haver, gårdspladser og lignende, som er afgrænsede af hegn, hæk, mur eller lignende, medmindre

- 1) flyvningen sker som led i udførelse af arbejde eller virksomhed, som efter anden lovgivning giver adgang til ejendommen, eller
- 2) Trafikstyrelsen har givet tilladelse til flyvning med droner over bygningen eller beboelsesejendommen.

En droneoperatør eller fjernpilot skal dermed enten have samtykke fra samtlige ejendommens ejere eller beboere, hvis denne skal flyve med drone over en eller flere ejendomme, eller skal falde ind under en af de ovenstående to undtagelser.

Undtagelse 1) kan anvendes, hvis lovgivning, dvs. en lov eller en bekendtgørelse, giver adgang til at gå ind på ejendomme. Det vil ikke være nok at have en aftale eller vilkår, der giver en virksomhed, f.eks. en forsyning, adgang til ejendommen. I sådanne situationer vil virksomheden have adgang til at gå ind på ejendommen, men denne adgang opfylder ikke det specifikke krav om, at det skal være lovgivning, der giver adgang til ejendommen.

Som eksempel på en situation, hvor der er hjemmel i lovgivning, kan nævnes, at Forsyningstilsynet mod fremvisning af behørig legitimation har adgang til lokaler benyttet af virksomheder, der leverer fjernvarme efter varmforsyningsloven².

Undtagelse 2) kan anvendes, hvor droneoperatøren eller fjernpiloten hos Trafikstyrelsen har ansøgt om tilladelse til at overflyve bygninger og beboelsesejendomme og dertilhørende haver, gårdspladser og lignende, som er afgrænsede af hegn, hæk, mur eller lignende.

¹ Jf. § 13, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 2253 af 29. december 2020 om supplerende bestemmelser til EU-forordning 2019/947 om regler og procedurer for operation af ubemandede luftfartøjer (dronebekendtgørelsen)

² Jf. varmforsyningslovens § 23 a, stk. 1 (lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021).

Trafikstyrelsen kan i særlige tilfælde give tilladelse til dette. Droneoperatøren eller fjernpiloten kan derfor ikke forvente, at en tilladelse vil blive givet, medmindre operatøren har en god begrundelse for, hvorfor denne ikke kan indhente samtykke fra ejendommens ejer eller beboer. Det skyldes, at en tilladelse fra Trafikstyrelsen er en undtagelse til hovedreglen om, at en overflyvning kræver samtykke.

Ad 2) Flyvning nærmere end 2,5 meter fra beboelsesejendomme, som ikke er afgrænset af hegn, hæk, mur eller lignende³:

Hvis en droneoperatør eller fjernpilot skal flyve nærmere end 2,5 meter fra beboelsesejendomme, dvs. tæt på facaden, men ikke nødvendigvis over beboelsesejendommen, skal droneoperatøren eller fjernpiloten være opmærksom på, hvor dronen skal flyve og skal indhente samtykke efter den regel, der er gældende for området, hvor droneoperatøren eller fjernpiloten ønsker at flyve med drone.

Hvis flyvning med dronen sker på arealer tilhørende beboelsesejendommen gælder et sæt regler, mens der gælder et andet sæt regler, hvis der flyves på arealer, der f.eks. ejes af kommunen.

Situationen kan f.eks. opstå, hvis en droneoperatør skal undersøge en revne i en facade på en beboelsesejendom i en større by. Er revnen ud mod fortovet kan det være kommunen, der ejer arealet. Skal facaden ind mod en baggård undersøges, vil arealet tilhøre beboelsesejendommen.

Nedenfor gennemgås de to forskellige scenarier:

Arealet tilhører ikke ejendommen:

Efter dronebekendtgørelsens § 13, stk. 2, må flyvning med droner nærmere end 2,5 meter fra beboelsesejendomme, som ikke er afgrænset af hegn, hæk, mur og lignende, finde sted, hvis flyvningen sker som led i udførelse af arbejde eller virksomhed, som efter anden lovgivning giver adgang til ejendommen.

Flyvning må dog finde sted nærmere end 2,5 meter fra beboelsesejendomme, som ikke er afgrænset af hegn, hæk, mur eller lignende, hvis droneoperatøren eller fjernpiloten har fået tilladelse fra Trafikstyrelsen.

Dette betyder, at hvor en droneoperatør eller fjernpilot skal undersøge en facade på en ejendom, der f.eks. vender ud mod et fortov i en større by, skal droneoperatøren enten have hjemmel til at gennemføre flyvning med dronen i en lov eller bekendtgørelse eller skal have

³ jf. § 13, stk. 2 og 3, i dronebekendtgørelsen.

en tilladelse fra Trafikstyrelsen. Dronebekendtgørelsen tager ikke stilling til, om droneoperatøren skal indhente samtykke fra kommunen for at kunne flyve fra et areal, som kommunen ejer.

Det er ikke nok at have en aftale, der giver adgang til ejendommen. F.eks. kan et vilkår om adgang til ejendommen i en aftale mellem ejeren af ejendommen og et forsyningselskab ikke anvendes som hjemmel.

Adgangen til ejendommen skal være fastsat i en lov eller bekendtgørelse. F.eks. har forsyningstilsynet mod at fremvise behørig legitimation adgang til lokaler benyttet af virksomheder, der leverer fjernvarme efter varmforsyningsloven⁴.

Tilladelse fra Trafikstyrelsen til at flyve nærmere end 2,5 meter på beboelsejendommen kan kun forventes at blive givet i særlige tilfælde⁵.

Arealet tilhører beboelsejendommen:

Hvis arealet, der skal flyves fra, tilhører beboelsejendommen, f.eks. fordi facaden ud mod en baggård eller taget skal undersøges, kan droneoperationen gennemføres, hvis følgende 3 betingelser er opfyldt:

- a. flyvningen sker på arealer, der tilhører beboelsejendommen,
- b. droneoperatøren eller fjernpiloten har fået samtykke fra ejendommens ejer eller dennes befuldmægtigede, og
- c. beboerne orienteres inden flyvningen.

Droneoperatøren eller fjernpiloten skal opfylde alle tre betingelser for at kunne flyve f.eks. i en baggård.

Samtykket fra ejeren eller ejerne skal gives, før der kan flyves. Hvis en bestyrelse i en ejerforening har fået fuldmagt til det, kan bestyrelsen give tilladelse på vegne af ejerne. I så tilfælde skal beboerne i beboelsejendommen orienteres, før flyvningen gennemføres, læs mere i afsnit 4 om samtykke fra ejere og beboere i beboelsejendomme.

Droneoperatøren eller fjernpiloten kan som udgangspunkt ikke søge om tilladelse hos Trafikstyrelsen, da bestemmelsen ikke giver Trafikstyrelsen mulighed for at give tilladelse.

⁴ Jf. varmforsyningslovens § 23 a, stk. 1 (lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021).

⁵ Jf. § 13, stk. 5, i dronebekendtgørelsen.

Ad 3) Overflyvning af uvedkommende personer:

En uvedkommende person er en person, der ikke har noget at gøre med den droneoperation, der skal finde sted i et område.

Som udgangspunkt må der ikke være uvedkommende personer i flyve- og sikkerhedsområdet, når der flyves med drone.

En person, der er under et tag eller overdække, er ikke en uvedkommende person, hvis dronen vejer op til 25 kg., eller hvis det er en operation efter en SORA-ansøgning (Specific Operation Risk Assessment), hvor droneoperatøren har vurderet, at operationsområdet er beboet, men at de fleste beboere vil være indendørs i en bygning⁶.

Droneoperatøren og fjernpilotten må derfor sikre, at det kun er fjernpilotten og evt. medhjælper, der er i flyve- og sikkerhedsområdet. Hvis der er uvedkommende personer i området, skal droneoperatøren og fjernpilotten sikre sig, at den eller de uvedkommende personer har givet samtykke til, at droneoperationen kan gennemføres. Kommer en uvedkommende person ind i området, skal fjernpilotten så vidt muligt undgå at overflyve vedkommende med dronen eller lande dronen.

Et samtykke skal gives i overensstemmelse med samtykkekravet.

3. Samtykkekravet:

Et samtykke foreligger, når en uvedkommende person:

- has given explicit consent (it may be verbal) to the UAS operator or to the remote pilot to be part of the UAS operation (even indirectly as a spectator or just accepting to be overflown by the UAS), and
- has received from the UAS operator or from the remote pilot clear instructions and safety precautions to follow in case the UAS exhibits any unexpected behavior.

Oversat til dansk betyder dette, at samtykket⁷ fra en uvedkommende person skal være givet eksplicit (kan være givet mundtligt) til droneoperatøren eller fjernpilotten om at være en del af droneoperationen

⁶ Se table B.2 – Level of integrity assessment criteria for ground risk of non-tethered M1 mitigations, criteria 2 til Annex B to AMC1 to Article 11 i Easy Access Rules for Unmanned Aircraft Systems med AMC (acceptable means of compliance) og GM (Guidance Material) til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/947 af 24. Maj 2019

⁷ GM1 kalder, det, at en uvedkommende person bliver "involveret" i droneoperationen, at den uvedkommende person får oplysningerne og giver samtykke.

(eller indirekte, hvis man er tilskuer eller ved at acceptere at blive overfløjet af dronen).

For så vidt angår dronebekendtgørelsen⁸ skal samtykket sikre, at beboere eller ejere af ejendomme er indforstået med, at deres ejendom bliver overfløjet. Ejeren eller beboeren er ikke kun en uvedkommende person, der kun skal give samtykke, hvis denne må formodes at opholde sig udenfor. Samtykket skal derimod gives, fordi flyvningen med dronen foretages på et sted, hvor personens privatliv foregår.

Personen, hvad enten denne er en uvedkommende person eller en person, hvis ejendom skal overflyves med drone, skal af droneoperatøren eller fjernpilotten have modtaget klare instruktioner og sikkerhedsforanstaltninger, der skal følges, i tilfælde af at dronen ikke opfører sig som forventet.

Et samtykke skal derfor indeholde specifikke oplysninger om, hvad det er, der skal give samtykke til. Det er ikke nok at give besked om, at en persons ejendom vil blive overfløjet, og at man skal protestere, hvis man ikke ønsker, at det sker. Det er heller ikke nok f.eks. på en billet til en koncert at oplyse, at der bliver fløjet med droner over området, hvor koncerten afholdes. Der vil i stedet skulle indhentes et individuelt samtykke, for at en person ikke længere betragtes som uvedkommende person i sådan en situation.

Et udtrykkeligt samtykke kan f.eks. være, at en ejer af en ejendom eller lejere på ejendommen oplyses om, at ejendommen skal overflyves den 1. maj 2022 i forbindelse med scanning af ejendommens tag på grund af en skade i taget, der skal efterses. Ejeren af ejendommen skal give samtykke, mens beboerne skal orienteres om overflyvningen.

Sammen med disse oplysninger skal de have oplysninger om, hvordan ejere/beboere skal forholde sig, f.eks. at de anmodes om ikke at forlade bygningen i det tidsrum, scanningen af bygningens tag foregår, eller at de ikke bør vende tilbage til bygningen i tidsrummet og skal tage kontakt til fjernpilotten, hvis de gør det. Hvis en beboer mod forventning forlader eller vender tilbage til ejendommen, skal fjernpilotten så vidt muligt undgå at overflyve beboeren, mens denne befinder sig i området.

De skal endvidere have oplysninger om, hvordan de skal forholde sig i tilfælde af uventede hændelser, f.eks. at fjernpilotten mister kontrollen over dronen.

⁸ Easy Acces Rules kan også anvendes som vejledning til dronebekendtgørelsen, fordi den skal fortolkes i overensstemmelse med reglerne i gennemførelsesforordningen.

Samtykket skal droneoperatøren opbevare, hvis droneoperatøren får det skriftligt. Får droneoperatøren det mundtligt, skal droneoperatøren på anden måde kunne bevise dette.

Der skal derfor en del til for at en droneoperatør eller fjernpilot kan sige, at denne har fået et samtykke. Det vil derfor altid være en god ide at have et skriftligt samtykke.

4. Særligt om samtykke fra ejere eller beboere (lejere) i større beboelsesejendomme

Overflyvning af beboelsesejendomme

For større beboelsesejendomme, hvor der bor lejere, vil det være nok, at ejeren af beboelsesejendommen har givet samtykke, idet dronebekendtgørelsens § 13, stk. 1, stiller krav om, at ejeren eller beboeren har givet tilladelse til flyvningen.

Indeholder beboelsesejendommen ejerlejligheder eller andelslejligheder, må droneoperatøren indhente samtykke hos samtlige ejere, fordi der ikke er en enkelt ejer af ejendommen. Ejerne kan give bestyrelsen mandat til at sige ja på ejernes vegne, men droneoperatøren eller fjernpiloten skal sikre sig, at bestyrelsen har fuldmagt til at give samtykke på ejernes vegne.

Flyvning nærmere end 2,5 meter på beboelsesejendomme

Skal dronen flyve nærmere end 2,5 meter på en beboelsesejendom uden hegn, hæk eller lignende, skal beboelsesejendommens ejer give samtykke, og beboerne skal orienteres om dette, dvs. lejere kan orienteres om flyvningen af enten ejeren af ejendommen eller droneoperatøren. Hvis ejeren af ejendommen orienterer beboerne, skal droneoperatøren sikre sig, at dette er blevet gjort.

Drejer det sig om ejerlejligheder, skal droneoperatøren som udgangspunkt have samtykke fra hver ejer af ejerlejlighederne. Droneoperatøren kan dog give en orientering til ejerne, hvis alle ejere af ejerlejlighederne har givet fuldmagt til en bestyrelse, så bestyrelsen kan give tilladelse på ejernes vegne som befuldmægtiget.